

Практичне заняття №9

Тема: Вивчення особливостей застосування національного знаку відповідності

Мета: вивчити особливості застосування національного знаку відповідності при сертифікації продукції, а також ознайомитись зі його структурою.

Теоретичні відомості

Національний знак відповідності (далі - знак відповідності) має форму незамкненого з правого боку основного кола, усередині якого вміщено стилізоване зображення трилисника.

Три (середня і дві бічні) вершини трилисника (з внутрішніми кутами 30 градусів) розміщено у верхній частині уявного вписаного кола з радіусом, що становить 0,7 радіуса основного кола, а четверту (з внутрішнім кутом 80 градусів) - у нижній частині. Середня вершина є верхньою точкою уявного вписаного кола, дві бічні - розміщені симетрично під кутом 15 градусів до горизонтальної лінії, яка проходить через його центр. Четверта (нижня) вершина знаходиться на відстані 0,6 радіуса основного кола на вертикальній лінії, що проходить через його центр.

На середині прямої, яка з'єднує центр кола з нижньою вершиною, знаходиться умовний центр трилисника, з якого виходять шість променів. Чотири з них з'єднують цю точку з вершинами трилисника, а два - точки перетину бокових ліній кута, утвореного середньою вершиною, з горизонтальною лінією, яка проходить через центр уявного кола. Площини трикутників трилисника зліва від променів, які з'єднують його центр з бічними і середньою вершинами, мають той же колір, що й зображення знака.

Довжина розриву основного кола становить 0,22 його загальної довжини (або 80 градусів). Товщина ліній трилисника - 0,01 радіуса кола. Товщина лінії кола - 0,05 радіуса кола.

Зображення знака відповідності може бути плоским або рельєфним і виконується двома контрастними кольорами.

Зображення знака відповідності може бути виконано будь-яким технологічним способом, що забезпечує його чіткість та розбірливість протягом усього терміну користування виробом.

Технічними регламентами можуть встановлюватися додаткові вимоги щодо виконання зображення знака відповідності.

Розмір знака відповідності визначається виробником або постачальником продукції виходячи з конкретних умов та місця його нанесення, але не може бути меншим ніж 5 міліметрів, якщо інше не передбачено відповідним технічним регламентом.

Правила застосування національного знака відповідності

1. Національний знак відповідності засвідчує відповідність позначеної ним продукції вимогам технічних регламентів, які поширюються на неї.

Підприємство (організація) має право використовувати знак відповідності після одержання зареєстрованого сертифіката відповідності на продукцію та укладання ліцензійної угоди із органом сертифікації.

2. Знак відповідності наноситься тільки на ті види продукції, опис яких міститься в технічних регламентах. При цьому нанесення знака відповідності є обов'язковим.

3. У разі підтвердження відповідності продукції, призначеним органом з оцінки відповідності поряд із знаком відповідності наноситься ідентифікаційний код цього органу згідно з реєстром призначених органів з оцінки відповідності.

4. Знак відповідності наноситься на продукцію безпосередньо її виробниками, якщо інше не передбачено відповідним технічним регламентом.

5. Знак відповідності наноситься на виріб або на етикетку, тару, пакування, експлуатаційну та товаросупровідну документацію у разі неможливості або невиправданості його нанесення безпосередньо на виріб, якщо інше не передбачено відповідним технічним регламентом. Місце та спосіб нанесення (друкування, наклеювання, гравірування, травлення,

штампування, лиття тощо) знака відповідності визначається виробником продукції.

Місце нанесення знака відповідності повинно бути обрано таким чином, щоб наявність знака відповідності на окремих складових частинах виробу не сприймалась як сертифікація всього виробу.

Знак відповідності для сертифікованої послуги (процесу) проставляється у супровідній документації на цю послугу (процес).

6. Дозволяється використовувати зображення знака відповідності у рекламі позначеної ним продукції.

7. Технічними регламентами можуть встановлюватися особливості застосування знака відповідності.

У разі скасування сертифіката відповідності виробник втрачає право використовувати знак відповідності з моменту вилучення цього сертифіката з Реєстру Системи.

Застосування знака відповідності без одержання на це права, або використання знаків, символів і т. п., які імітують знак відповідності, не допускається.

У системі УкрСЕПРО передбачено два види сертифікації:

- обов'язкова;
- добровільна.

Обов'язкова сертифікація проводиться акредитованими органами з сертифікації, уповноваженими в державній системі сертифікацій і в усіх випадках включає випробування продукції для визначення її характеристик в акредитованих та уповноважених лабораторіях (центрах). Обов'язкова сертифікація в усіх випадках повинна включати перевірку та випробування продукції для визначення її характеристик і подальший державний технічний нагляд за сертифікованою продукцією.

Добровільна сертифікація може здійснюватись для будь-якої продукції на відповідність будь-яким вимогам нормативних документів з ініціативи виробника, продавця, споживача, органів державної виконавчої влади, громадських організацій та окремих громадян на договірних умовах між заявником та органом із сертифікації.

Державним стандартом України встановлено такі зображення знаку відповідності:

– для продукції, яка відповідає обов'язковим вимогам нормативних документів та вимогам, що передбачені чинними законодавчими актами України, за якими встановлено обов'язкову сертифікацію (рис. 1);

– для продукції, яка відповідає усім вимогам нормативних документів, що поширюються на дану продукцію (рис. 2). Знак відповідності, який зображено на рис. 2, застосовується також для позначення продукції, яка сертифікована з ініціативи виробника (добровільна сертифікація).

Рис. 1. Знак відповідності
обов'язкової сертифікації
продукції

Рис. 2. Знак відповідності
добровільної сертифікації продукції

Завдання

Отримати у викладача зразки продукції, проаналізувати та визначити:

- а) які з наданих зразків продукції є сертифікованими у системі УкрСЕПРО;
- б) вид сертифікації (добровільна чи обов'язкова);